

**L'INSTITUT D'ARCHEOLOGIE
DE L'UNIVERSITE JAGELLONNE DE CRACOVIE**

**RECHERCHES ARCHEOLOGIQUES
NOUVELLE SERIE 5-6
2013-2014**

KRAKÓW 2014

© Copyright by Institute of Archaeology of the Jagiellonian University, Kraków 2014

RÉDACTEUR EN CHEF

Marek Nowak

SÉCRÉTAIRE DE LA RÉDACTION

Marcin S. Przybyła

COMITÉ DE RÉDACTION

Wojciech Blajer, Jan Chochorowski, Krzysztof Ciałowicz, Piotr Kaczanowski, Ulla Lund Hansen, Vjacheslav I. Molodin, Ewdoksia Papuci-Władyka, Jacek Poleski, Pál Raczky, Paweł Valde-Nowak

RÉDACTEURS DU SUJET

Renata Madyda-Legutko, Janusz Ostrowski, Krzysztof Sobczyk, Joachim Śliwa

COMITÉ DE LECTURE

Jarosław Bodzek, Edvin van den Brink, Adam Cieśliński, Stan Hendrickx, Sławomir Kadrow, Ľubomíra Kaminská, Ulla Lund Hansen, Marek Olbrycht, Paul Pettitt, Marzena Przybyła, Andrzej Przychodni, Andreas Rau, Jan Schuster, Krzysztof Sobczyk, Iwona Sobkowiak-Tabaka, Taras Tkachuk, Andrzej Wiśniewski

ÉDITEURS DE LANGUE

Piotr Godlewski, Jan Schuster, Aeddán Shaw

MAQUETTE DE COUVERTURE

Wydawnictwo i Pracownia Archeologiczna PROFIL-ARCHEO Magdalena Dziegielewska

MISE EN PAGES

Wydawnictwo i Pracownia Archeologiczna PROFIL-ARCHEO Magdalena Dziegielewska

EN COUVERTURE

Nucléus mésolithique de Glanów. Collection de Musée archéologique de Cracovie (grâce à l'aimable autorisation de Mirosław Zajac; photo par Agnieszka Susuł)

ADRESSE DE LA RÉDACTION

Instytut Archeologii Uniwersytetu Jagiellońskiego, ul. Gołębia 11, PL 31-007 Kraków
mniauj@interia.pl; mszprzybyla@gmail.com

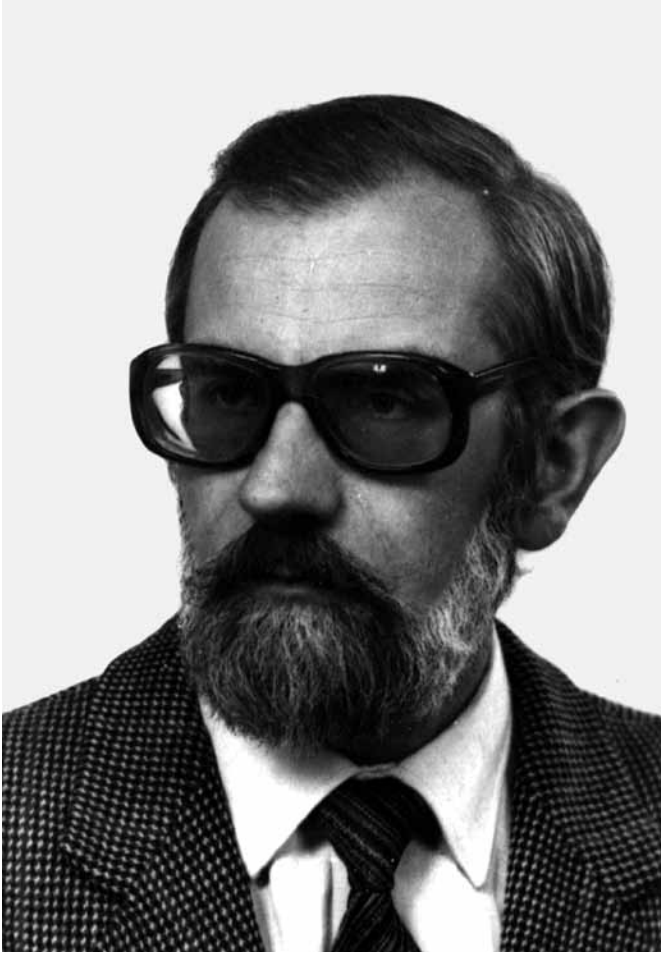
www.farkha.nazwa.pl/RechACrac/

www.archeo.uj.edu.pl/RechACrac/

La version originale des Recherches Archéologique Nouvelle Serie est la version papier

“Recherches Archéologiques Nouvelle Serie” est régulièrement sur la liste dans The Central European Journal of Social Sciences and Humanities

ISSN 0137-3285

Professor BOLESŁAW GINTER

THIS VOLUME OF *RECHERCHES ARCHÉOLOGIQUES, NOUVELLE SERIE*
IS DEDICATED
TO PROFESSOR BOLESŁAW GINTER
ON HIS 75TH BIRTHDAY

In 2013 Professor Bolesław Ginter turned seventy five, therefore his students, colleagues and friends, together with editorial board of *Recherches Archéologiques NS*, decided to dedicate to him the 5th and 6th volumes combined.

Professor is one of the most eminent and respected European authorities in the field of Paleolithic and Mesolithic issues. In 1961 he graduated from the Faculty of Philosophy and History at the Jagiellonian University, reaching his master's degree in archaeology. In 1966 he acquired his PhD and in 1973 he became Assistant Professor. In 1985 he received the title of Associate Professor and he obtained the full professorship in 1994. He is an educator and researcher, appreciated in many different centers. He has been conducting lectures at the University of Rzeszów since several years and in 2011 he was granted the *honoris causa* doctorate of the University of Wrocław. During his academic career he held scientific internships and invited lectures in the Czech Republic, Slovakia, Ukraine, Germany, Denmark, Switzerland and Italy. In the years 1984–1987 Professor Bolesław Ginter was Vice Dean of the Faculty of History and Philosophy at the Jagiellonian University and in the years 1990–1993 the Vice Rector. From 1985 to 2008 he was head of the Department of Stone Age Archaeology at the Jagiellonian University. Professor was a member of the Central Council of Science and Higher Education, and from January 3rd 2003, he served as Vice Chairman of the eighth cadency. Professor Bolesław Ginter conducted excavations at many sites. As particularly important we should mention the Balkan works, which embraced, e.g. Middle- and Upper Paleolithic sequences in Bacho Kiro and Temnata Caves. Last but not least were the works in Egypt, which initially had been performed in cooperation with the Centre of Mediterranean Archaeology of the University of Warsaw and subsequently were run by share of the *Deutsches Archäologisches Institut* and encompassed predynastic positions of El-Tarif and Armant (west and south of Luxor) and also Qasr el-Sagha (north of the Fayum Oasis). In the years 1994–2005 Professor co-led the excavations in the Peloponnese, in the cave no. 1, in the Klissoura Gorge in Argolid. They led to the documentation of the first comprehensive sequence of the Neanderthal stratum in this part of Mediterranean Europe. From among Polish positions we should distinguish co-direction of a long-term, so far lasting project of the research of the main chamber of the Ciemna Cave in Ojców. He also directed an investigative project of the Committee for Scientific Research: “The site of the Magdalenian culture in Dzierżysław in Upper Silesia”.

Professor's studies enriched the Paleolithic flint workshops systematics by contents of fundamental significance. It can be best proven by the brilliant habilitation thesis titled *Wydobywanie, przetwórstwo i dystrybucja surowców i wyrobów krzemienych w schyłkowym paleolicie północnej części Europy środkowej* from 1974 and the monograph from the same year *Spätpaläolithikum in Oberschlesien und im Oberen Warta Flussgebiet*. Among other monographs, it would be hard not to mention about such important, co-edited

items like *Excavation in the Bacho Kiro Cave (Bulgaria)*, *Predynastic Settlement near Ar-mant, Temnata Cave. Excavation in Karlukovo Karst Area, Bulgaria* (1992, 1994, 2000), and also co-authorship of an eminent and repeatedly resumed academic textbook *Technika obróbki i typologia wyrobów kamiennych paleolitu i mezolitu* (1975).

Professor Bolesław Ginter has published a total of 170 scientific items. He is the author, co-author or co-editor of 14 books. He supervised 19 masters and 5 doctors. He has participated in the sessions of numerous scientific bodies on the electoral basis. Professor is a deputy president of the Committee of Prae- and Protohistoric Sciences Polish Academy of Sciences, a member of the board of Archaeological Commission of the Kraków Branch of Polish Academy of Sciences, and member of following Commissions of the Polish Academy of Art and Sciences: Paleogeography of Quaternary, European Affairs, Praehistory of Polish Carpathians. He is deputy chairman of the XXXII Commission of *Union Internationale des Sciences Préhistoriques et Protohistoriques*, member correspondent of *Deutsches Archäologisches Institut*, member of International Association of Egyptologists and American Academy in Rome.

In recognition of his services, Professor Bolesław Ginter was six times individually awarded and twice as a team by the Minister of Education. Eight times he received the Award of the rector of the Jagiellonian University. He was honored by the Knight's Cross and Officer's Cross of the Order of Polonia Restituta and the Medal of the National Education Commission.

Paweł Valde-Nowak

CONTENU

<i>Bibliography of Professor Bolesław Ginter</i>	9
--	---

ÉTUDES

Krzysztof Cyrek: <i>The oldest Middle Palaeolithic finds in the northern foothills of the Carpathians</i>	25
Magda Cieśla, Paweł Valde-Nowak: <i>Micoquian in the Northern Carpathians. Examples from Poland, Slovakia and Ukraine</i>	35
Dariusz Bobak, Marta Połtowicz-Bobak: <i>Bayesian age modelling of the Magdalenian settlement in the territory of present-day Poland</i>	51
Paweł Valde-Nowak, Anna Kraszewska, Damian Stefański: <i>Arch-backed and Tanged Point Technocomplexes in the North Carpathian zone</i>	69
Krzysztof Hipp: <i>Sarduri II – One of the most unfortunate rulers of the 8th century B.C.E</i>	87
Małgorzata Franczyk: <i>Fibulae AV 107–108 in the North European Barbaricum</i>	101
Ireneusz Jakubczyk: <i>Die eingliedrigeren Fibeln der Almgrens VI. Gruppe in der Przeworsk-Kultur – Fibeln des Typs A 158</i>	113

RAPPORTS

Grzegorz Łączek, Łukasz Misk, Maciej Nowak: <i>Materials of the Malice culture at site 28 in Świerszczów (AZP 86-94/218)</i>	219
Krzysztof M. Ciałowicz: <i>Excavations at the Western Kom at Tell El-Farkha 2011–2012</i>	233
Ewa Oziemska-Żmuda: <i>The results of the rescue excavations conducted in 2012 at site 2 in Jakuszowice, Kazimierza Wielka commune, świętokrzyskie voivodeship</i>	249

Bibliography of Professor Bolesław Ginter

I. MONOGRAPHS

1. 1968 *Pradzieje powiatu chrzanowskiego i miasta Jaworzna*, Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego, Prace Archeologiczne, 9, Kraków: Uniwersytet Jagielloński (co-author M. Gedl).
2. 1969 *Technika obróbki i typologia wyrobów kamiennych paleolitu i mezolitu*, edition I, Kraków: Uniwersytet Jagielloński (co-author J.K. Kozłowski).
3. 1975 *Technika obróbki i typologia wyrobów kamiennych paleolitu i mezolitu*, edition II (extended), Warszawa: Państwowe Wydawnictwo Naukowe (co-author J.K. Kozłowski).
4. 1970 *Pradzieje i wczesne średniowiecze dorzecza Liswarty*, part 1, Zeszyty Naukowe Śląskiego Instytutu Naukowego, 22, Katowice (co-authors: M. Gedl, K. Godłowski).
5. 1971 *Pradzieje i wczesne średniowiecze dorzecza Liswarty*, part 2, Zeszyty Naukowe Śląskiego Instytutu Naukowego, 37, Katowice (co-authors: M. Gedl, K. Godłowski).
6. 1974 *Spätpaläolithikum in Oberschlesien und im Flussgebiet der oberen Warta*, Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego, Prace Archeologiczne, 17, Kraków-Warszawa: Uniwersytet Jagielloński & Państwowe Wydawnictwo Naukowe.
7. 1975 *Tecnica de la talla y tipología de los instrumentos líticos*, La Habana: Instituto Cubano del Libro (co-author J.K. Kozłowski).
8. 1979 *Silexindustrien von El-Târif*, Archäologische Veröffentlichungen, 26, Mainz: von Zabern (co-authors: J.K. Kozłowski, B. Drobniewicz).
9. 1983 *Qasr el-Sagha 1980. Contributions to the Holocene Geology, the Predynastic and Dynastic Settlements in the Northern Fayum Desert*, Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego, Prace Archeologiczne, 35, Kraków-Warszawa: Uniwersytet Jagielloński & Państwowe Wydawnictwo Naukowe (co-authors: J.K. Kozłowski, M. Pawlikowski, J. Śliwa).

10. 1990 *Technika obróbki i typologia wyrobów kamiennych paleolitu, mezolitu i neolitu*, edition III (extended), Warszawa: Państwowe Wydawnictwo Naukowe (co-author J.K. Kozłowski).
11. 1992 (editor) *Temnata Cave: Excavations in Karlukovo Karst Area, Bulgaria*, v. 1, part 1, Kraków: Jagellonian University Press (co-editors: J.K. Kozłowski, H. Laville).
12. 1994 (editor) *Temnata Cave: Excavations in Karlukovo Karst Area, Bulgaria*, v. 1, part 2, Kraków: Jagellonian University Press (co-editors: J.K. Kozłowski, H. Laville).
13. 1994 *Predynastic Settlement near Armant*, Studien zur Archäologie und Geschichte Altägyptens 6, Heidelberg: Deutsches Archäologisches Institut Abteilung Kairo and Ägyptologisches Institut Universität Heidelberg (co-author J.K. Kozłowski).
14. 1998 *Frühe Keramik und Kleinfunde aus el-Tarif*, Archäologische Veröffentlichungen, Mainz: von Zabern, (co-authors: J.K. Kozłowski, M. Pawlikowski, J. Śliwa, H. Kammerer-Grothaus).
15. 2000 (editor) *Temnata Cave; Excavations in Karlukovo Karst Area, Bulgaria*, v. 2, part 1, Kraków: Jagellonian University Press, (co-editors: J.K. Kozłowski, J-L. Guadelli, H. Laville).
16. 2001 (editor) *Problemy epoki kamienia na obszarze Starego Świata, Księga Jubileuszowa poświęcona Profesorowi Januszowi K. Kozłowskiemu*, Kraków: Uniwersytet Jagielloński (co-editors: B. Drobniewicz, B. Kazior, M. Nowak, M. Połtowicz).
17. 2007 (editor) *Contributions to the Central European Stone Age: Papers Dedicated to the Late Professor Zbigniew Bagniewski*, Wrocław: Uniwersytet Wrocławski (co-editors: M. Masojć, T. Płonka, S.K. Kozłowski).
18. 2011 (editor) *Temnata Cave; Excavations in Karlukovo Karst Area, Bulgaria*, 3, Sofia: Avalon Publishing (co-editors: J.K. Kozłowski, J-L. Guadelli, S. Sirakova).

II. RESEARCH PAPERS

19. 1965 *Dwie krzemienice mezolityczne z Grzybowej Góry, pow. Starachowice (Rydno)*, Materiały Archeologiczne, 6, pp. 5–31.
20. 1966 *Z problematyki schyłkowego paleolitu i mezolitu na Górnym Śląsku*, Biuletyn Śląskiego Instytutu Naukowego, 68, pp. 72–91.
21. 1967 *Przyczynki do znajomości zachodniej strefy przemieszania przemysłowego cyklu mazowszańskiego*, Prace Archeologiczne, 8, pp. 23–38.
22. 1967 *Niektóre zagadnienia mezolitu w Polsce*, Archeologia Polski, 12(1), pp. 20–38.

23. 1965 *Przyczynki do poznania wschodnich grup kultury ceramiki sznurowej na podstawie stanowiska w Majdanie Mokwińskim, pow. Kostopol USRR*, Materiały Archeologiczne, 6, pp. 33–68 (co-author R. Rogozińska-Goszczyńska).
24. 1969 *Z problematyki badawczej schyłkowopaleolitycznych pracowni krzemieniarskich w rejonie Wyżyny Wieluńskiej*, Prace i Materiały Muzeum Archeologicznego i Etnograficznego w Łodzi, Seria Archeologiczna, 16, pp. 23–49.
25. 1972 *Dwa stanowiska mezolityczne z miejscowości Dzierżno, pow. Gliwice*, (in:) Ze studiów nad epoką kamienia na Górnym Śląsku, Rocznik Muzeum Górnośląskiego w Bytomiu, Archeologia, 10, pp. 7–76.
26. 1973 *Z problematyki schyłkowego paleolitu i mezolitu w Regionie Świętokrzyskim*, Rocznik Świętokrzyski, 3, pp. 65–75.
27. 1974 *Wydobywanie, przetwórstwo i dystrybucja surowców i wyrobów krzemiennych w schyłkowym paleolicie północnej części Europy Środkowej*, Przegląd Archeologiczny, 22, pp. 5–122.
28. 1974 *Förderung, Verarbeitung und Distribution von Rohstoffen und Silexartefakten im Spätpaläolithikum des Nördlichen Teiles Mitteleuropa*, Recherches Archéologiques de 1973, pp. 82–91.
29. 1975 *Stanowisko mezolityczne odkryte we wsi Dąbrówka, pow. Włoszczowa, Świątów*, 34, pp. 245–285.
30. 1976 *Topographie préhistorique du cirque de Deir el-Bahari*, (in:) J.K. Kozłowski (ed.), Deir el-Bahari (Habitat préhistorique), part 1, Prace Archeologiczne, 24, pp. 11–26 (co-authors: B. Drobniewicz, J.K. Kozłowski).
31. 1976 *Un outillage de site N° 20*, (in:) J.K. Kozłowski (ed.), Deir el-Bahari (Habitat préhistorique), part 1, Prace Archeologiczne, 24, pp. 42–63 (co-author B. Drobniewicz).
32. 1977 *Site N° 16/74 (analyse des outillages du Paléolithique moyen, supérieur et final)*, (in:) J.K. Kozłowski (ed.), Deir el-Bahari, part 2, Prace Archeologiczne, 26, pp. 31–86 (co-authors: B. Drobniewicz, J.K. Kozłowski).
33. 1978 *Zarys pradziejów*, (in:) Monografia byłego powiatu chrzanowskiego, Kraków, pp. 19–38.
34. 1979 *El-Tarif (Prehistoric and Predynastic Settlement)*, Recherches Archéologiques de 1978, pp. 53–69 (co-authors: J.K. Kozłowski, J. Śliwa).
35. 1979 *Excavation report on the Prehistoric and Predynastic settlement in el-Tarif during 1978*, Mitteilungen des Deutschen Archäologischen Instituts, 35, pp. 87–102 (co-authors: J.K. Kozłowski, J. Śliwa).

36. 1980 *Resultats des études des sédiments pléistocènes dans la grotte "Bačo Kiro" au cours de 1971–1973*, *Studia Praehistorica*, 3, pp. 3–42 (co-authors: S. Sirakova, A. Dagnan-Ginter, J.K. Kozłowski, E. Sachse-Kozłowska, T. Madeyska, K. Kowalski).
37. 1981 *Excavations in the region of Qasr el-Sagha, 1979: Contributions to the Holocene geology, the Pre-Dynastic and Dynastic Settlement in the northern Fayum Desert*, *Mitteilungen des Deutschen Archäologischen Instituts*, 36, pp. 139–170 (co-authors: W. Heflik, J.K. Kozłowski, J. Śliwa).
38. 1982 *Excavation and the stratigraphy of the Cave*, (in:) J.K. Kozłowski (ed.), *Excavation in the Bacho Kiro Cave (Bulgaria). Final Report*, Warszawa: Państwowe Wydawnictwo Naukowe, pp. 7–11 (co-author J.K. Kozłowski).
39. 1982 *Middle Palaeolithic finds*, (in:) J.K. Kozłowski (ed.), *Excavation in the Bacho Kiro Cave (Bulgaria). Final Report*, Warszawa: Państwowe Wydawnictwo Naukowe, pp. 81–116 (co-authors: B. Drobniewicz, S. Ivanova, N. Sirakov).
40. 1982 *Conclusions*, (in:) J.K. Kozłowski (ed.), *Excavation in the Bacho Kiro Cave (Bulgaria). Final Report*, Warszawa: Państwowe Wydawnictwo Naukowe, pp. 7–11 (co-author J.K. Kozłowski).
41. 1982 *El-Tarif und Qasr el-Sagha. Forschungen zur Siedlungsgeschichte des Neolithikums, der Frühdynastischen Epoche und des Mittleren Reiches*, *Mitteilungen des Deutschen Archäologischen Instituts*, 38, pp. 97–129 (co-authors: J.K. Kozłowski, M. Pawlikowski, J. Śliwa).
42. 1983 *Pradzieje Rudawy i okolicy*, *Rocznik Naukowo-Dydaktyczny WSP w Krakowie, Prace Historyczne*, 10, pp. 19–41.
43. 1983 *Qasr el-Sagha 1981 (Prehistoric sites and Middle Kingdom settlements)*, *Recherches Archéologiques de 1981*, pp. 51–59 (co-authors: A. Dagnan-Ginter, J.K. Kozłowski, M. Pawlikowski, J. Śliwa).
44. 1984 *The Tarifian and the origin of the Naqadian*, (in:) L. Krzyżaniak, M. Kobusiewicz (eds.), *Origin and Early Development of Food-Producing Cultures in North-Eastern Africa*, Poznań: Polish Academy of Sciences & Archaeological Museum, pp. 247–260 (co-author J.K. Kozłowski).
45. 1984 *The Swiderian flint workshops in the upper Warta region*, (in:) H. Berke, J. Hahn, C.-J. Kind (eds.), *Jungpaläolithische Siedlungsstrukturen in Europa, Urgeschichtliche Materialhefte*, 6, *Archaeologica Venatoria*, Tübingen: Institut für Urgeschichte, pp. 221–233.
46. 1984 *Excavation in the region of Qasr el-Sagha, 1981. Contributions to the Neolithic period, Middle Kingdom settlement and chronological sequences in the northern*

- Fayum Desert*, Mitteilungen des Deutschen Archäologischen Instituts, 40, pp. 33–102 (co-authors: A. Dagnan-Ginter, J.K. Kozłowski, M. Pawlikowski, J. Śliwa).
47. 1985 *Badania osadów schronisk podskalnych w Zalasie koło Krakowa*, Folia Quaternaria, 56, pp. 3–56 (co-authors: Z. Bocheński, J.K. Kozłowski, W.G. Mook, M. Muzzyński, A. Nadachowski, E. Stworzewicz, Z. Szyndlar).
  48. 1986 *Kulturelle und paläoklimatische Sequenz in der Fayum Depression*, Mitteilungen des Deutschen Archäologischen Instituts, 42, pp. 9–33 (co-author J.K. Kozłowski).
  49. 1989 *The Fayum Neolithic in the light of new discoveries*, (in:) L. Krzyżaniak, M. Kobusiewicz (eds), *Late Prehistory of the Nile Basin and the Sahara*, Studies in African Archaeology, 2, Poznań; Polish Academy of Sciences & Archaeological Museum, pp. 157–179 (co-author J.K. Kozłowski).
  50. 1986 *The Fayum Neolithic in the light of new discoveries*, Recherches Archéologiques de 1984, pp. 84–99 (co-author J.K. Kozłowski).
  51. 1986 *Obsidianimporte im Spätpaläolithikum und Mesolithikum im Südpolen*, (in:) B. Chropovský (ed.), *Urzeitliche und frühhistorische Besiedlung der Ostslowakei in Bezug zu den Nachbargebieten*, Nitra; Archeologický Ústav, pp. 71–76.
  52. 1987 *The Late Glacial environment and Palaeolithic cultures in the upper Vistula basin*, (in:) J. M. Burdukiewicz, M. Kobusiewicz (eds), *Late Glacial in Central Europe: Culture and Environment*, Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk-Łódź: Ossolineum, pp. 255–266 (co-authors: J.K. Kozłowski, K. Sobczyk).
  53. 1989 *Paleolit schyłkowy*, (in:) J. Kmieciński (ed.), *Pradzieje ziem polskich*, v. 1, part 1, *Epoka kamienia*, Warszawa-Łódź: Państwowe Wydawnictwo Naukowe, pp. 78–91.
  54. 1989 *Podstawy gospodarcze*, (in:) J. Kmieciński (ed.), *Pradzieje ziem polskich*, v. 1, part 1, *Epoka kamienia*, Warszawa-Łódź: Państwowe Wydawnictwo Naukowe, pp. 102–112.
  55. 1990 *Temnata Cave near Karlukovo (Bulgaria) – An important geological and archaeological sequence in the northern Balkans*, *Studia Prehistorica*, 10, pp. 7–43.
  56. 1992 *Excavations in the Zawalona Cave at Mników (Cracow Upland, Southern Poland)*, Folia Quaternaria, 63, pp. 43–77 (co-authors: S.W. Alexandrowicz, B. Drobniiewicz, J.K. Kozłowski, T. Madeyska, A. Nadachowski, M. Pawlikowski, K. Sobczyk, Z. Szyndlar, M. Wolsan).
  57. 1992 *The archaeological sequence*, (in:) B. Ginter, J.K. Kozłowski, H. Laville (eds), *Temnata Cave: Excavations in Karlukovo Karst Area, Bulgaria*, v. 1, part.2, Kraków: Jagellonian University Press, pp. 289–293 (co-author J.K. Kozłowski).

58. 1992 *The Gravettian sequence*, (in:) B. Ginter, J.K. Kozłowski, H. Laville (eds) *Temnata Cave: Excavations in Karlukovo Karst Area, Bulgaria*, v. 1, part.2, Kraków: Jagellonian University Press, pp. 295–501 (co-authors: B. Drobniewicz, J.K. Kozłowski).
59. 1993 *Holocene changes in the Fayum: Lake Moeries and the evolution of climate in northeastern Africa*, (in:) L. Krzyżaniak, M. Kobusiewicz, John Alexander (eds), *Environmental Changes and Human Culture in the Nile Basin and Northern Africa until the Second Millenium B.C.*, *Studies in African Archaeology*, 4, Poznań: Archaeological Museum, pp. 327–336 (co-author J.K. Kozłowski).
60. 1994 *Les occupations et les activités humaines dans la sequence gravettienne et épi-gravettienne*, (in:) B. Ginter, J.K. Kozłowski, H. Laville (eds), *Temnata Cave: Excavations in Karlukovo Karst Area, Bulgaria*, v. 1, part.2, Kraków: Jagellonian University Press, pp. 327–335 (co-authors: J.K. Kozłowski, H. Laville, N. Sirakov).
61. 1996 *Raw material procurement in the Tarifian and in the Naqada Culture: a case study from the Nile valley in the Upper Egypt*, (in:) L. Krzyżaniak, K. Kroeper, M. Kobusiewicz (eds), *Interregional Contacts in the Later Prehistory of Northeastern Africa*, *Studies in African Archaeology*, 5, pp. 165–179 (co-authors: J.K. Kozłowski, M. Pawlikowski).
62. 1996 *The transition in the Balkans: news from Temnata Cave, Bulgaria*, (in:) E. Carbonell, M. Vaquero (eds), *The Last Neandertals, the First Anatomically Modern Humans*, Tarragona: Universidad Rovira i Virgili, pp. 169–200 (co-authors: J.K. Kozłowski, H. Laville, N. Sirakov, R.E.M. Hedgers).
63. 1999 *Swiderian flint mines and workshops at Gojsć on the upper Warta River*, (in:) S.K. Kozłowski, J. Gurba, L.L. Zaliznyak (eds), *Tanged Points Cultures in Europe*, *Lubelskie Materiały Archeologiczne*, 13, Lublin: Maria Curie-Skłodowska University Press, pp. 164–168.
64. 2000 *Emerging ceramic technology in structured Aurignacian hearths at Klisoura Cave I in Greece*, *Archaeology, Ethnology and Anthropology of Eurasia*, 4, 2000, pp. 19–29 (co-authors: J.K. Kozłowski, M. Pawlikowski).
65. 2000 *'Transitional' industry from layer VI, trench TD-II*, (in:) B. Ginter, J.K. Kozłowski, J-L. Guadelli, H. Laville (eds), *Temnata Cave; Excavations in Karlukovo Karst Area, Bulgaria*, v. 2, part 1, Kraków: Jagellonian University Press, pp. 243–316 (co-authors: B. Drobniewicz, B. Kazior, J.K. Kozłowski).
66. 2000 *Early Upper Palaeolithic assemblages from layer 4, trench TD-I*, (in:) B. Ginter, J.K. Kozłowski, J-L. Guadelli, H. Laville (eds), *Temnata Cave; Excavations in Karlukovo Karst Area, Bulgaria*, v. 2, part 1, Kraków: Jagellonian University Press, pp. 333–418 (co-authors: B. Drobniewicz, B. Kazior, J.K. Kozłowski).

67. 2001 *The early Upper Palaeolithic in Greece: The Excavations in Klisoura Cave*, *Journal of Archaeological Science*, 28, pp. 515–539 (co-authors: M. Koumouzelis, J.K. Kozłowski, M. Pawlikowski, O. Bar-Yosef, R.M. Albert, M. Lityńska-Zajac).
68. 2001 *Prahistoria w XXI wieku; możliwości i zagrożenia*, *Przyszłość nauki*, Kraków: Jagellonian University Press, pp. 37–42.
69. 2001 *La fin du Paléolithique moyen et début du Paléolithique supérieur en Grèce: la séquence de la Grotte 1 de Klisoura*, *L'Anthropologie*, 105, pp. 469–504 (co-authors: M. Kaczanowska, B. Kazior, A. Zięba, M. Koumouzelis, J.K. Kozłowski, C. Escutenaire, V. Sitlivy, K. Sobczyk, H. Valladas, N. Tisnerat-Laborde, P. Wojtal).
70. 2002 *Sztuka ruchoma z magdaleńskiego stanowiska w Dzierżysławiu na Górnym Śląsku*, (in:) T. Janiak (ed.), *Sztuka pradziejowa ziem polskich*, Gniezno: Muzeum Początków Państwa Polskiego, pp. 22–29 (co-author M. Połtowicz).
71. 2002 *Dzierżysław 35 – stanowisko magdaleńskie na przedpołu Bramy Morawskiej*, (in:) J. Gancarski (ed.), *Starsza i środkowa epoka kamienia w Karpatach polskich*, Krosno: Muzeum Podkarpackie, pp. 111–145 (co-authors: M. Połtowicz, M. Pawlikowski, S. Skiba, J. Trąbska, A. Wacnik, M. Winiarska-Kabacińska, P. Wojtal).
72. 2003 *Mesolithic finds from Cave I in the Klisoura Gorge, Argolid*, (in:) N. Galanidou, C. Perlès (eds), *The Greek Mesolithic, Problems and Perspectives*, *British School at Athens Studies*, 10, Athens: British School at Athens, pp. 113–122 (co-authors: M. Koumouzelis, J.K. Kozłowski).
73. 2005 *Dzierżysław 35 – ein neuer Fundplatz des Magdalénien in Oberschlesien*, *Archäologisches Korrespondenzblatt*, 35(4), pp. 431–446.
74. 2006 *Środowisko przyrodnicze w rejonie obozowiska magdaleńskiego na Płaskowyżu Głubczyckim*, *Prace Komisji Paleogeografii Czwartorzędu PAU*, 4, pp. 23–29.
75. 2007 *Magdalenian settlement in Poland before the Bölling oscillation*, (in:) M. Kobusiewicz, J. Kabaciński (eds), *Studies in the Final Paleolithic Settlement of the Great European Plain*, Poznań: Institute of Archaeology and Ethnology Polish Academy of Sciences, pp. 7–19 (co-author M. Połtowicz).
76. 2008 *Two hoards of lithic objects from the Magdalenian site in Dzierżysław in Upper Silesia*, (in:) Z. Sulgustowska, A. J. Tomaszewski (eds), *Man-Millenia-Environment. Studies in Honour of Romuald Schild*, Warszawa: Polish Academy of Sciences, pp. 161–170 (co-author M. Połtowicz).
77. 2009 *New production site of gunflint for rifles in the region of Cracow*, (in:) I. Gatsov, J.-L. Guadelli (eds.), *Saxa Loquuntur. Volume in Honour of the 65th Anniversary of Nikolai Sirakov*, Sofia: Avalon publisher, pp. 345–359.

78. 2010 *Magdalenian with triangles in Central Europe*, (in:) M. Połtowicz-Bobak, D. Bobak (eds), *The Magdalenian in Central Europe. New Finds and Concepts*, *Collectio Archaeologica Ressoviensis*, Rzeszów: Fundacja Rzeszowskiego Ośrodka Archeologicznego, Instytut Archeologii Uniwersytetu Rzeszowskiego, SKAM – Flintreaders Society, pp. 23–34.
79. 2011 *Description of particular Middle Palaeolithic levels*, (in:) B. Ginter, J.K. Kozłowski, J-L. Guadelli, S. Sirakova (eds), *Temnata Cave; Excavations in Karlukovo Karst Area, Bulgaria*, v. 3, Sofia: Avalon Publishing, pp.73– 128 (co-authors: B. Drobniewicz, J.K. Kozłowski, S. Sirakova, S. Ivanowa).
80. 2011 *Comparison between archaeological levels*, (in:) B. Ginter, J.K. Kozłowski, J-L. Guadelli, S. Sirakova (eds), *Temnata Cave; Excavations in Karlukovo Karst Area, Bulgaria*, v. 3, Sofia: Avalon Publishing, pp.129–138 (co-authors: B. Drobniewicz, J.K. Kozłowski).
81. 2014 *Middle Paleolithic sequences of the Ciemna Cave (Prądnik valley, Poland): The problem of synchronization*, *Quaternary International*, 326–327, pp. 125–145 (co-authors: P. Valde-Nowak, B. Alex, M.T. Krajcarz, T. Madeyska, B. Miękina, K. Sobczyk, D. Stefański, P. Wojtal, M.K. Zając, K. Zarzecka-Szubińska).

III. REPORTS

82. 1962 *Schylkowopaleolityczne pracownie krzemieniarskie w widłach Warty, Liswarty i Kocinki*, Śląski Instytut Naukowy, Komisja Archeologiczna, Częstochowa, pp. 7–12.
83. 1963 *Schylkowopaleolityczna pracownia krzemieniarska z Wąsosza Górnego, pow. Kłobuck*, *Materiały Archeologiczne*, 4, pp. 53–62.
84. 1963 *Wyniki badań powierzchniowych przeprowadzonych na Pustyni Błędowskiej w 1961 roku*, *Materiały Archeologiczne*, 4, pp. 63–67 (co-author S. Kowalski).
85. 1964 *Wyniki wstępnych badań przeprowadzonych na Pustyni Błędowskiej w 1962 roku*, *Materiały Archeologiczne*, 5, pp. 97–101.
86. 1964 *Wyniki badań powierzchniowych przeprowadzonych na terenie powiatu kieleckiego w roku 1963*. *Rocznik Muzeum Świętokrzyskiego*, 2, pp. 103–114.
87. 1964 *Badania wykopaliskowe przeprowadzone na stanowiskach 6 i 8 w Kulach, pow. Kłobuck*, *Biuletyn Śląskiego Instytutu Naukowego*, 40, pp. 23–25.
88. 1964 *Wstępne badania wykopaliskowe na stanowisku 1 w Dzierźnie, pow. Gliwice*. *Biuletyn Śląskiego Instytutu Naukowego*, 46, pp. 23–27.
89. 1964 *Wyniki badań wykopaliskowych przeprowadzonych w Kulach i Wąsoszu Górnym, pow. Kłobuck*, *Biuletyn Śląskiego Instytutu Naukowego*, 46, pp. 28–31.

90. 1964 *Produkcja skałek do broni palnej i jej znaczenie dla poznania techniki krzemieniarskiej czasów przedhistorycznych*, *Materiały Archeologiczne*, 5, pp. 83–89 (co-author S. Kowalski).
91. 1965 *Badania wykopaliskowe na stanowisku 1 w Dzierżnie, pow. Gliwice*, Biuletyn Śląskiego Instytutu Naukowego, 46, pp. 12–15.
92. 1965 *Wyniki badań wykopaliskowych przeprowadzonych na stanowisku 2 w Wapienniku, pow. Kłobuck*, Biuletyn Śląskiego Instytutu Naukowego, 57, pp. 16–19.
93. 1965 *Badania poszukiwawcze w pow. grodkowskim w 1963 i 1964 roku*, Biuletyn Śląskiego Instytutu Naukowego, 57, pp. 68–73.
94. 1965 *Dzierżno, pow. Gliwice, stanowisko 1*, (in:) *Badania archeologiczne w województwie katowickim w roku 1965*. Komunikat Muzeum Górnośląskiego w Bytomiu za 1965, pp. 1–2.
95. 1966 *Stanowisko górnopaleolityczne w Wójcicach, pow. Grodków*, *Materiały Archeologiczne*, 7, pp. 59–69.
96. 1966 *Badania wykopaliskowe na stanowisku 1 w Dzierżnie, pow. Gliwice*, Biuletyn Śląskiego Instytutu Naukowego, 68, pp. 10–14.
97. 1966 *Sprawozdanie z badań poszukiwawczych nad Górną Wartą*, Biuletyn Śląskiego Instytutu Naukowego, 68, pp. 62–67.
98. 1966 *Badania poszukiwawcze w powiecie grodkowskim*, Biuletyn Śląskiego Instytutu Naukowego, 68, pp. 68–71.
99. 1966 *Dzierżno, pow. Gliwice, stanowisko 1*, (in:) *Badania archeologiczne w województwie katowickim w roku 1966*, Komunikat Muzeum Górnośląskiego w Bytomiu za rok 1966, pp. 1–2.
100. 1966 *Wyniki badań wykopaliskowych przeprowadzonych w Trzebcy i Patrzykowie, pow. Pajęczno, w sierpniu i wrześniu 1965 roku*, (in:) R. Jamka (ed.), *Wyniki prac wykopaliskowych przeprowadzonych w roku 1965*, Kraków: Uniwersytet Jagielloński, Katedra Archeologii, pp. 16–19.
101. 1966 *Sprawozdanie z badań wykopaliskowych przeprowadzonych w Gojściu, pow. Pajęczno*, (in:) R. Jamka (ed.), *Wyniki prac wykopaliskowych przeprowadzonych w roku 1965*, Kraków: Uniwersytet Jagielloński, Katedra Archeologii, pp. 12–13.
102. 1967 *Materiały krzemienne z Kopca Krakusa w Krakowie*, *Materiały Archeologiczne*, 8, pp. 85–87.
103. 1967 *Wyniki archeologicznych badań poszukiwawczych przeprowadzonych nad Górną Wartą w 1965 roku*, *Prace i Materiały Muzeum Archeologicznego i Etnograficznego w Łodzi, Seria Archeologiczna* 14, pp. 55–77.

104. 1966 *Z problematyki schyłkowego paleolitu i mezolitu w rejonie Gór Świętokrzyskich*. Sprawozdania z posiedzeń Komisji Oddziału PAN w Krakowie, pp. 388–389.
105. 1968 *Wójcice, distr. Grodków (gisement du Paleolitique Supérieur)*, Recherches Archéologiques de 1967, pp. 7–8.
106. 1968 *Gojście, distr. Pajęczno (gisement Epipaléolitique)*, Recherches Archéologiques de 1967, pp. 9–19.
107. 1968 *Uwagi na temat podziału mezolitu w Polsce*, Sprawozdania z posiedzeń Komisji Naukowych Oddziału PAN w Krakowie, pp. 609–610.
108. 1969 *Badania terenowe prowadzone na Górnym Śląsku w latach 1945–1964*, (in:) *Rozwój górnośląskiej archeologii w okresie powojennym*, Zeszyty Naukowe Śląskiego Instytutu Naukowego, 14, pp. 143–169.
109. 1969 *Dalsze badania wykopaliskowe na stanowisku I w Dzierżnie, pow. Gliwice*, (in:) *Badania wykopaliskowe na Górnym Śląsku w 1966 roku*, Zeszyty Naukowe Śląskiego Instytutu Naukowego, 13, pp. 12–15.
110. 1969 *Sprawozdanie z badań poszukiwawczych przeprowadzonych na terenie powiatu grodkowskiego*, *Badania wykopaliskowe na Górnym Śląsku w 1966 roku*, Zeszyty Naukowe Śląskiego Instytutu Naukowego, 13, pp. 116–119.
111. 1969 *Powierzchniowe badania archeologiczne przeprowadzone w północnej części Jury Krakowsko-Częstochowskiej*, Zeszyty Naukowe Śląskiego Instytutu Naukowego nr 13, pp. 120–125.
112. 1969 *Osadnictwo mezolityczne w rejonie górnej Warty*, Światowit, 30, pp. 189–202.
113. 1969 *Gojście, District Pajęczno (An open settlement from the close of the Palaeolithic)*. Recherches Archéologiques de 1968, pp. 23–24.
114. 1969 *Wójcice, District of Grodków (An open settlement of the Upper Palaeolithic)*. Recherches Archéologiques de 1968, pp. 48–49.
115. 1969 *Archeologiczne badania wykopaliskowe w Brzoskwini, pow. Chrzanów w latach 1966–1967*, Sprawozdania Archeologiczne, 21, pp. 19–20.
116. 1969 *Schyłkowopaleolityczny harpun z Łukomia-Kolonii, pow. Sierpc*, Sprawozdania Archeologiczne, 21, pp. 391–193 (co-author Z. Woźniak).
117. 1970 *Stanowisko paleolitu środkowego i górnego na Wawelu w Krakowie*, Materiały Archeologiczne, 11, pp. 47–75 (co-author S. Kowalski).

118. 1970 *Wyniki badań wykopaliskowych przeprowadzonych na stanowisku górnopaleolitycznym w Wójcicach, pow. Grodków*, Sprawozdania Archeologiczne, 22, pp. 31–37 (co-author A. Dagnan-Ginter).
119. 1970 *Trzebca, district de Pajęczno (Station à plusieurs industries du Paléolithique final)*, Recherches Archéologiques de 1969, pp. 21–22.
120. 1971 *Kozłów, district de Jędrzejów (Gisement de dune de Paléolithique final et du Mésolithique)*, Recherches Archéologiques de 1970, pp. 13–15.
121. 1971 *Dąbrowka, district de Włoszczowa (Gisement de dune du Mésolithique)*, Recherches Archéologiques de 1970, pp. 15–19.
122. 1972 *Materiały krzemienne odkryte na terenie cmentarzyska kultury lużyckiej w Przechylich, pow. Zawiercie*, Rocznik Muzeum Górnośląskiego w Bytomiu, Archeologia, 9, pp. 275–289.
123. 1972 *Czostków, district de Włoszczowa (Gisement mésolithique de dune)*, Recherches Archéologiques de 1971, pp. 8–10.
124. 1972 *Drianovo, district Gabrovo (Bulgarie). Gisement du Paléolithique Moyen et Supérieur dans le grotte Bačo Kiro*, Recherches Archéologiques de 1971, pp. 41–47 (co-author A. Dagnan-Ginter).
125. 1972 *Badania schyłkowopaleolitycznych i mezolitycznych osad wydmowych w miejscowościach Dąbrowka, pow. Włoszczowa i Kozłów, pow. Jędrzejów*, Sprawozdania Archeologiczne, 24, pp. 11–20.
126. 1973 *Remarks on the origin of some Mesolithic cultures in Poland*, (in:) S.K. Kozłowski (ed.), *The Mesolithic in Europe*, Warszawa: Warsaw University Press, pp. 177–186.
127. 1973 *Zabrze-Mikulczyce (An Upper Palaeolithic Flint Workshop)*, Recherches Archéologiques de 1972, pp. 7–9.
128. 1973 *Jacentów, District Końskie (Terrace sites from the Upper Palaeolithic and the Mesolithic)*, Recherches Archéologiques de 1972, pp. 10–16.
129. 1973 *Drianovo, district Gabrovo (Bulgarie). Gisement du Paléolithique moyen et supérieur dans le grotte Bačo Kiro*, Recherches Archéologiques de 1972, pp. 60–67 (co-author A. Dagnan-Ginter).
130. 1973 *Investigations in the Cave of Bačo Kiro (Drianovski Monastir, okr. Gabrovo) in 1971*, Sprawozdania Archeologiczne, 25, pp. 13–28 (co-authors: A. Dagnan-Ginter, J.K. Kozłowski, N. Sirakov).

131. 1974 *Rezultati ot razkopkite w peszterata „Baczo Kiro” prez 1973 g*, *Archeologia*, 2, pp. 6–11 (co-author N. Sirakov).
132. 1974 *Drianovo, District of Gabrovo, Bulgaria (A Middle and Upper Palaeolithic site in the Bačo Kiro Cave)*, *Recherches Archéologiques de 1973*, pp. 56–63 (co-authors: J.K. Kozłowski, N. Sirakov).
133. 1976 *Brzoskwinia-Krzemionki, District of Chrzanów (Upper Palaeolithic Flint Workshops)*, *Recherches Archéologiques de 1974*, pp. 5–11.
134. 1976 *Drianovo, District of Gabrovo (Bulgarie). Gisement du Paléolithique moyen et supérieur dans le grotte Bačo Kiro*, *Recherches Archéologiques de 1974*, pp. 90–92 (co-author J.K. Kozłowski).
135. 1976 *Brzoskwinia-Krzemionki, Province of Kraków (The group of Palaeolithic sites)*, *Recherches Archéologiques de 1975*, pp. 5–10.
136. 1976 *Deir el-Bahari, site 21b (flint workshops from the various periods of the Palaeolithic and Neolithic Ages)*, *Recherches Archéologiques de 1975*, pp. 61–66.
137. 1976 *Drianovo district Gabrovo, Bulgarie (Gisement du Paléolithique moyen et supérieur dans le grotte Bačo Kiro)*, *Recherches Archéologiques de 1975*, pp. 49–59 (co-authors: J.K. Kozłowski, N. Sirakov).
138. 1977 *Brzoskwinia-Krzemionki, Province of Cracow (the group of Palaeolithic sites)*, *Recherches Archéologiques de 1976*, pp. 5–7.
139. 1977 *Deir el-Bahari, site n° 16/74 (Ateliers du Paléolithique moyen, supérieur et final)*, *Recherches Archéologiques de 1976*, pp. 44–46 (co-authors: B. Drobniewicz, J.K. Kozłowski).
140. 1978 *Brzoskwinia-Krzemionki, Province of Cracow (a complex of Terminal Palaeolithic workshops sites)*, *Recherches Archéologiques de 1977*, pp. 5–7.
141. 1978 *Zalas, district de Cracovie, abri I*, *Recherches Archéologiques de 1977*, pp. 7–8 (co-author J.K. Kozłowski).
142. 1980 *Brzoskwinia, “Krzemionki” woj. Kraków*, (in:) G. Weisgerber, R. Slotta, J. Weiner (eds.), *5000 Jahre Feuersteinbergbau. Die Suche nach dem Stahl der Steinzeit*, Bochum: Museum Bochum, pp. 624–626.
143. 1980 *Qasr el-Sagha (Prehistoric sites and Middle Kingdom settlements)*, *Recherches Archéologiques de 1979*, pp. 50–63.
144. 1982 *Qasr el-Sagha (Prehistoric sites and Middle Kingdom settlements)*, *Recherches Archéologiques de 1980*, pp. 60–63 (co-authors: J.K. Kozłowski, J. Śliwa).

145. 1985 *Archaeological survey between Medinet Habu/Malqata and Armant (November – December 1983)*, Recherches Archéologiques de 1983, pp. 48–50 (co-authors: J.K. Kozłowski, M. Pawlikowski).
146. 1985 *Przemysły kamienne z osad Średniego Państwa w rejonie Qasr el-Sagha, Meander*, 40 (5–6), pp. 185–191.
147. 1985 *Field Report from the survey conducted in Upper Egypt in 1983*, Mitteilungen des Deutschen Archäologischen Instituts, 41, pp. 15–42 (co-authors: J.K. Kozłowski, M. Pawlikowski).
148. 1986 *Excavations between Malqata and Armant (Upper Egypt). Sites MA 6/83 and MA 21/83*, Recherches Archéologiques de 1984, pp. 56–61 (co-authors: J.K. Kozłowski, M. Pawlikowski).
149. 1987 *Investigations into sites MA 6/83 and MA 21/83 in the region of Qurna-Armant in Upper Egypt*, Mitteilungen des Deutschen Archäologischen Instituts, 43, pp. 45–66 (co-authors: J.K. Kozłowski M. Pawlikowski).
150. 1988 *Field raport from the excavations of the Site MA21/83 and MA21a/83 near Armant in Upper Egypt in 1986*, Mitteilungen des Deutschen Archäologischen Instituts, 44, pp. 95–104 (co-authors: J.K. Kozłowski, M. Lityńska, M. Pawlikowski).
151. 1992 *Znalezisko szkieletowe w Michałowicach koło Krakowa*, Sprawozdania Archeologiczne, 44, pp. 239–251 (co-author K. Kaczanowski).
152. 1999 *Dzierżysław 35 – nowe stanowisko magdaleńskie w Polsce*, XI Śląskie Spotkania Archeologiczne, pp. 4–5.
153. 2001 *Badania Archeologiczne na stanowisku magdaleńskim Dzierżysław 35, pow. Głubczycki*, (in:) XII Śląskie Spotkania Archeologiczne, pp. 10–11 (co-author M. Połtowicz).
154. 2001 *Sztuka mobilna ze stanowiska magdaleńskiego Dzierżysław 35, pow. głubczycki*, XII Śląskie Spotkania Archeologiczne, pp. 11 (co-author M. Połtowicz).
155. 2001 *Kilka słów o Jubilacie*, (in:) B. Ginter, B. Drobniewicz, B. Kazior, M. Nowak, M. Połtowicz (eds.), *Problemy epoki kamienia na obszarze Starego Świata, Księga Jubileuszowa poświęcona Profesorowi Januszowi K. Kozłowskiemu*, Kraków: Uniwersytet Jagielloński, pp. 9–20.
156. 2001 *Sprawozdanie z drugiego sezonu badań na stanowisku 35 w Dzierżysławiu, woj. opolskie*, (in:) E. Tomczak (ed.), *Badania archeologiczne na Górnym Śląsku i ziemiach pogranicznych w 1998 roku*, Katowice: Śląskie Centrum Dziedzictwa Kulturowego, pp. 21–28 (co-author M. Połtowicz).

157. 2002 *Badania stanowiska kultury magdaleńskiej w Dzierżysławiu, woj. opolskie*, (in:) E. Tomczak (ed.), *Badania archeologiczne na Górnym Śląsku i ziemiach pogranicznych w 1999–2000*, Katowice: Śląskie Centrum Dziedzictwa Kulturowego, pp. 64–75 (co-author M. Połtowicz).
158. 2002 *Badania archeologiczne w Dzierżysławiu pow. Głubczyce w 2001 roku*, Śląskie Sprawozdania Archeologiczne, 44, pp. 47–56 (co-author M. Połtowicz).
159. 2003 *Dalsze badania na stanowisku magdalenkim Dzierżysław 35 w latach 2001–2002*, XIII Śląskie Spotkania Archeologiczne, pp. 11–12 (co-author M. Połtowicz).
160. 2004 *Dzierżysław 35 – an open-air Magdalenian site in Upper Silesia*, Recherches Archéologiques de 1993–1998, pp. 9–16 (co-author M. Połtowicz).
161. 2004 *Cave 1 in Klisoura Gorge (Greece)*, Recherches Archéologiques de 1993–1998, pp. 206–220 (co-authors: M. Koumouzelis, J.K. Kozłowski, K. Sobczyk, B. Kazior).
162. 2005 *Badania w Dzierżysławiu, pow. Głubczyce w latach 2002–2003*, Śląskie Sprawozdania Archeologiczne, 46, pp. 5–16 (co-author M. Połtowicz).
163. 2006 *Waldemar Chmielewski – recenzent doskonały*, (in:) In memoriam Valdemari Chmielewski, Światowit, Supplement Series P, 11, pp. 45.
164. 2006 *Dzierżysław 35 – an open-air Magdalenian site in Upper Silesia (part II)*, Recherches Archéologiques de 1999–2003, pp. 25–38 (co-author M. Połtowicz).
165. 2006 *Rapport préliminaire des fouilles en Grèce – 2001–2003. Grotte de Klisoura*, Recherches Archéologiques de 1999–2003, pp. 293–298 (co-authors: M. Koumouzelis, J.K. Kozłowski, B. Ginter, M. Kaczanowska, K. Sobczyk, C. Escutenaire, V. Sitlivy).
166. 2007 *Profesor Zbigniew Bagniewski: Scholar, Teacher, Man*, (in:) M. Masojć, T. Płonka, B. Ginter, S. K. Kozłowski (eds), *Contributions to the Central European Stone Age, papers dedicated to the late Professor Zbigniew Bagniewski*, Wrocław: Uniwersytet Wrocławski, pp. 7–8.
167. 2008 *Our Dear Friend*, (in:) Z. Sulgustowska, A. J. Tomaszewski (eds), *Man-Millennia-Environment. Studies in Honour of Romuald Schild*, Warszawa: Polish Academy of Sciences, pp. 13–14 (co-author M. Kobusiewicz).
168. 2009 *Dzierżysław (Dirschel) 35 – ein neuer Fundplatz des Magdalénien in Oberschlesien*, (in:) V Letnia Szkoła Czwartorzędu, Wrocław: Uniwersytet Wrocławski, pp. 9–16 (co-authors: M. Połtowicz, M. Pawlikowski, S. Skiba, J. Trąbska, A. Wacnik, M. Wiñarska-Kabacińska, P. Wojtal).

169. 2011 *Geochronology of the Middle Palaeolithic sequence – Hypothesis I*, (in:) B. Ginter, J.K. Kozłowski, J.-L. Guadelli, S. Sirakova (eds), *Temnata Cave: Excavations in Karlukovo Karst Area, Bulgaria*, v. 3, Sofia: Avalon Publishing, pp. 139–140 (co-author J.K. Kozłowski).
170. 2011 *Taxonomy of assemblages from particular layers*, (in:) B. Ginter, J.K. Kozłowski, J.-L. Guadelli, S. Sirakova (eds), *Temnata Cave: Excavations in Karlukovo Karst Area, Bulgaria*, v. 3, Sofia: Avalon Publishing, pp. 142.

IV. REVIEWS

171. 1963 L. Starkel, *Rozwój rzeźby Karpat fliszowych w holocenie*. *Acta Archaeologica Carpathica*, 5, 1963, pp. 137–138.
172. 1963 K. Birkenmajer, A. Środoń, *Interstadiał oryniacki w Karpatach*. *Acta Archaeologica Carpathica*, 5, 1963, pp. 138–139.
173. 1973 M. Kobusiewicz, *Paleolit schyłkowy w środkowozachodniej Wielkopolsce, tenże, Mezolit w środkowozachodniej Wielkopolsce*. *Archeologia Polski*, 18(1), pp. 243–246.
174. 1973 H. Więckowska, *Zagadnienie zróżnicowań kulturowych w mezolicie Polski*. *Archeologia Polski*, 18(1), pp. 246–249.

V. POPULAR SCIENCE ARTICLES

175. 1966 *Najstarsze osadnictwo na terenie Małopolski*, (in:) *Dzieje Małopolski w tysiącleciu*. Kraków: Towarzystwo Wiedzy Powszechnej, pp. 133–139.
176. 2005 *Historia pewnego odkrycia*, *Karta Groni*, pp. 118–124.
177. 2008 *Najstarsza w Polsce „Wenus” z Górnego Śląska*, *Alma Mater*, 39, pp. 95–97 (co-author M. Połtowicz).